

## Nõukogu järeldused Liibüa kohta

**Välisasjade nõukogu istung,  
Brüssel, 9. veebruar 2015**

1. EL tervitab Liibüa teemal poliitilise dialoogi protsessi korraldamist, mida vahendab ÜRO ja mis algas Genfis. EL peab lootustandvaks, et läbirääkimistel on poliitilisel tasandil peetud kaks vooru ning et on alustatud aruteluga omavalitsuste ja kohalike nõukogude esindajate vahel. EL avaldab tunnustust ÜRO peasekretäri eriesindaja Bernardino Leóni jõupingutustele, et tuua osapooled läbirääkimislaua taha. EL leiab, et kõnealune protsess peab olema võimalikult kaasav, nii et kogu Liibüa rahvas tunneks, et protsessi tulemusel vastu võetud otsustes on nendega arvestatud. EL avaldab tunnustust Genfi aruteludes osalenud osapooltele ning kutsub sellega seni mitteliitunud osapooli üles osalema kõnealustes aruteludes, mis on Liibüa rahu, stabiilsuse ja julgeoleku jaoks kriitilise tähtsusega.
2. EL kordab oma täielikku toetust ÜRO peasekretäri eriesindaja jõupingutustele kokkuleppe saavutamiseks läbirääkimiste teel ja ÜRO Liibüa toetusmissiooni (UNSMIL) tööle ning ootab teiste kavandatud tegevussuundade elluviimisega alustamist. EL soovib toetada Genfi kõnelustel heaks kiidetud usaldust suurendavaid meetmeid ning uurib koos UNSMILiga võimalusi, kuidas aidata ÜRO-l ellu viia protsessi jaoks kavandatud dialoogi selle erinevates valdkondades.
3. EL on veendunud, et konfliktile ei ole sõjalist lahendust. Üksnes poliitiline lahendus saab olla jätkusuutlik edasine võimalus ja aidata kaasa rahu ja stabiilsuse saavutamisele Liibüas. Praeguses etapis on äärmiselt tähtis saavutada tingimusteta relvarahu, mida austavad ja järgivad kõik osapooled.
4. EL väljendab oma sügavat muret vägivalda pärast ja avaldab kahetsust inimohvrite üle, mille põhjuseks on jätkuvad poliitilised erimeelsused ja konfliktid kohapeal. EL mõistab hukka 4. jaanuaril toimunud rünnaku Kreeka laeva vastu, mille tulemusel kaotasid elu ELi kodanikud.
5. EL on seisukohal, et Liibüa Keskpanga, National Oil Corporation'i ja teiste oluliste finantseerimisasutuste sõltumatust ja nõuetekohast toimimist tuleb säilitada ja kaitsta. EL mõistab hukka Liibüa riigi varade, finantsasutuste ja loodusvarade vastu suunatud tegevused, mis võivad takistada Liibüa rahval saada kasu oma majanduse jätkusuutlikust arengust.
6. EL kordab oma valmisolekut kehtestada kohe kui seda peetakse vajalikuks piiravaid meetmeid dialoogiprotsessi takistavate isikute suhtes, koordineerides oma tegevust täielikult ÜRO peasekretäri eriesindajaga ning tehes seda kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 2174, mis võimaldab kõiki kuritarvitusi ja rikkumisi, ning kutsub seetõttu asjaomaseid julgeolekut Liibüas või kes kahjustavad poliitilist üleminekut Liibüas. Vägivalda eest vastutavad isikud ning Liibüas demokraatiale üleminekut takistavad või kahjustavad isikud peavad vastutama oma tegevuse tagajärgede eest.
7. EL tuletab meelde, et mõistab kindlalt hukka terrorismi kõik vormid, sealhulgas 27. jaanuaril Tripolis toime pandud hotell Corinthia vastase rünnaku, ning kordab, et terrorismil ei ole rahumeelse ja demokraatliku Liibüa tulevikus kohta. EL on mures tõendite üle, et terrori- ja äärmuslike rühmituste tegevus on muutunud aktiivsemaks, ning tunnistab potentsiaalset ohtu, mida need rühmitused tekitavad riigi, piirkonna ja ELi tulevasele stabiilsusele.
8. EL tervitab Aafrika Liidu ja Araabia Riikide Liiga avaldusi ÜRO vahendatava Liibüa poliitilise dialoogi toetuseks ning julgustab Liibüa naaberriike ja piirkondlikke partnereid konstruktiivselt osalema ÜRO koordineerimispingutuste toetamises. EL kordab välistele osapooltele esitatud üleskutset hoiduda tegevustest, mis võiksid süvendada praegu valitsevaid lõhesid ja takistada Liibüa üleminekut demokraatiale, rangelt järgida relvaembargot ning täielikult toetada ÜRO juhitavat dialoogiprotsessi.
9. EL kinnitab taas, et mõistab karmilt hukka kõik inimõiguste rikkumised ja kuritarvitused Liibüas, vägivalda kasutamise tsiviilelanikkonna ja institutsioonide vastu ning avalikkuse hirmutamise. EL rõhutab vajadust tagada vastutusele võtmine inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse kõigi rikkumiste eest. EL leiab, et siseriiklikke ja rahvusvahelisi vastutusele võtmise mehhanisme tuleks tugevdada, et käsitleda kõiki kuritarvitusi ja rikkumisi, ning kutsub seetõttu asjaomaseid institutsioone üles neid kuritegusid uurima. EL kordab oma toetust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu jõupingutustele, et teha lõpp karistamatusele kõige raskemate kuritegude osas, mis valmistavad muret kogu rahvusvahelisele üldsusele. Kõigi Liibüa asjaomaste osapoolte koostöö Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga on väga tähtis.
10. EL kutsub kõiki Liibüa osapooli üles tagama tsiviilisikute kaitset ning hõlbustama abi jõudmist hädas olevate inimesteni, tagades humanitaarabi turvalise, takistamatu ja õigeaegse juurdepääsu ning humanitaartöötajate julgeoleku. EL toetab kõiki jõupingutusi halveneva humanitaarolukorra, eelkõige inimeste ümberasustamise ja põhiteenustele juurdepääsu katkemise lahendamiseks. Humanitaarolukord nõuab täiendavat rahvusvahelist toetust, et reageerida ümberasustamisele ja mõjutatud elanikkonna vajadustele. EL on juba suurim abiandja Liibüas ja suurendas hiljuti oma toetust, et leevendada selliste haavatavate rühmade ebakindlaid elutingimusi nagu riigisisised põgenikud või rändajad, keda Liibüa kriis otseselt või kaudselt mõjutab.
11. EL toetab Liibüa rahvast ning kinnitab taas oma pühendumust jätkata Liibüa üleminekuprotsessi toetamist. EL toetab jätkuvalt Liibüa võtmetähtsusega institutsioone, nagu kõrge riiklik valimiskomisjon ja põhiseaduse koostamise assamblee. EL jätkab toetuse andmist ka muudes valdkondades, nagu leppimine, kodanikuühiskond, inimõiguste edendamine ja ränne. Kui Liibüa poliitiline ja julgeolekualane olukord seda võimaldab, on EL valmis tõhustama oma toetust Liibüale, sealhulgas sellistes valdkondades nagu õigusriik, julgeolekusektori reform, ränne ja majanduskoostöö, kasutades täiel määral kõiki oma vahendeid, sealhulgas vajaduse korral ka ÜJKP tegevust, tuginedes muu hulgas oma ÜJKP missiooni EUBAM Libya saavutatud tulemustele.
12. EL võtab teadmiseks, et märtsis on kavandatud läbi viia UNSMILi mandaadi läbivaatamine ning loodab jätkata arutelu ÜROga, pidades silmas ELi võimalikku tulevast rolli UNSMILi tegevuse toetamises sellistes valdkondades, kus ELi tegevusel on tõendatud lisaväärtus.
13. EL on jätkuvalt tõsiselt pühendunud Liibüa suveräänsusele, sõltumatusele, territoriaalsele terviklikkusele ja riiklikule ühtsusele.

**Press office - General Secretariat of the Council of the EU**  
Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319  
[press@consilium.europa.eu](mailto:press@consilium.europa.eu) - [www.consilium.europa.eu/press](http://www.consilium.europa.eu/press)